

اد بايتورسوف.

اوقۇر قۇراللى

اصول صوتيه جولى مین ترتیب ایتلگەن

قازاقچا الفبا

بىرىنچى جلدق كىتاب

۴ نىچى باسماووى

КИРГИЗСКИЙ БУКВАРЬ
"УКУ-КУРАЛЫ"

ТУРКЕСТАНСКОЕ ГОСУДАРСТВЕННОЕ ИЗДАТЕЛЬСТВО №828 тел. 42030
Гор. Ташкент. 1922г.

۱۰۰ بایئورسونف،

اوقو و قورالی

اصول صوتیه جولی مین ترتیب ایتلگهن

قازاقچا الفبا

۲۰۰۰ نچی جلدق کتاب

۲۰۰۰ نچی باسیاوی

بالالارا بول جول باسی دالاقا

کیلگدر، توسب، بايقاب قارالقی دا!

بول جول مین بارا جاتقان اوزگدهی کوب،

سولاردی کوره نورا قالاقبا

دئالقی اوچیرس جارق، کیتیس بایلق،

جورگدهر ازدهب تاوب آلالقی دا!

۱. ب

ناشری:

تورکستان جمهوریتی ناکشاده دولت نه شریاتی

Туркестан Республикасы № 828. тираж. 40.000.

ت

تات	تار	ات
تاتار	تارا	آتا
سات	قارال	اتار
ساتار	قاس	تازول
آرتار	تاسا	تازا
قارتار	تاسار	قازار

تال، تالا، تالار، تالاس، تلس، تاسا، تاسالا،
 آرت، تارت، سارت، آسته، آستاه، آمستاره، تاستاه،
 تاستاره، تازاره، تازاروا.
 آت سات. تال تارت. آس آسات.
 آت آلا. تاس تازا. آدال تار.
 نامار آت سنامار. سارت آلار.

(۰)
و

اور	سور	اول
اورا	سورا	اولار
اورال	سورار	اورلار
اوت	زور	تور
اوتا	زورلا	تورلا
اوتار	زورلار	تورلار

اور، اورتا، تور، تورتا، اوت، اوتاس،
 قول، توتاس، اور، اورلاس، اوسال،
 اوراز، اورار، اوراس، سولار، تولار، توزار،
 آت اوتار، تور، توزار، اورتا تولار، اولار
 آرتار، اول تارتار، اوراز اوسال، اورال اورار،

(*) «و» سوز باسندا كيله آلدنيا تايلاق قويلادى: بول تايلاق اوغلامايدى؛ سويه و بولو اوين قويلادى ديه كيرهك.

ن

سونا	نان	اون
سونا	نار	تون
اونان	نانار	زون
اونان	سان	آنا
تونار	سانا	تانا
تونان	سانار	سانا

آسان، آران، ناس، نار، آریا، اوریا، اورا،
 آسان، اوسان، آران، آران، آران، آران، آران،
 زوران، سازان، تان، تان، تان، تان، تان،
 نان، آز، نار، زور، آسان، آران، اون،
 نانا، آت، آزار، تون، نور، آسان، آتار،
 آسان، نار، زور، آسان، اوسان، اوزار

ق

قول	ساق	آق
قوللا	ساقا	اوق
قولغا	ساقال	اوقا
قالا	قات	تاق
قالغا	قاتال	تاقا
قالغان	قاتار	تاقال

قان قازا، قازان، قاتاق، قوس، قوسار، قوساق، قادال، قاتال، قاتار، قاراس، قارتا، قاسقا، تاسقا، آسقان، تاسقان، توفتا، توقتا، سوق، سوقتا، تاقتا، تارق، تالان، قلاق.

قار آق، قارت ساق، قازان قارا، قازاق توق، قوس آلاسا، قوناق قونار، آق قارا آرا لاس، تازاق تار قارا لاس.

ب

بار	ساب	اوب
آلبار	سابا	اوبا
آزبار	سابان	اوبال
قان	بور	بال
قانبا	بورا	بالا
قانباس	بوران	بالالار

قاب، قاپار، قاپان، آرباء، بالئا، بانا، بونا، بولات، بوران، بلس، بازار،
 قازار، بلسقا، بوسقا، بانقان، بانقان، تلبقان، آققان، آققان، ساتقان، قاتقان،
 آت آلبار، نار بونا، بولات بالئا، ان قلئا، قار بورار، بوران بولار،
 بوقان باقان آلار، قوقال سابان سالار.

ج

تاج	جول	جان
جات	جولا	جانا
جاتاق	جولاق	جانار
آلبوو	جول	جار
اولجا	جولقوو	آجار
بولجا	جولقار	قاجار

جازه، جازا، جازوو، جوت، جورت، جورن، جورن، جامس،
 جاسا، جاساق، جول، جوتا، جوبا، جوسبار، جازباق،
 جانتاق، جارحاق، جالتاق، جوتار، جولقار.
 اوت، جانار، آت، جاتار، قار، جوق، قانبار
 قاروو، جانتان، جاتاق، جاتاق، آتاق، جورن
 جانتان، جانتاق، اوت.

چ

آچو	آلاچ	آچ
اوجوو	آلاچا	آچا
چاچوو	آراچا	آچار
چورتان	قاچ	چال
چولاق	قاچوو	چالا
چوچاق	قاچان	چالاچ

چاق، چاق، جوق، جوق، جلا، چانا، جولاق، چولاق، چولاق، حالالا، چالا،
 آنچا، باقچا، آرچا، چوقچا، قولاق، قوچقار، چوقچا، اوچاق،
 چلچاق، قوچاق.

آچوو باس، چاچوو چاچ، چولاق چاچ، چولاق آلاچا، چال
 چارچار، چلبان آت، قاراچانا، اون قولاق، آرقان، اون قوچاق
 آرچا، بول آق چلباق، اول چورتان.

(۰)
ی

آق	آلتی	آری
آس	آلتن	آرق
ارس	سالقی	آزی
قن	سالقن	آزق
قنا	جرت	قانی
قنی	جرتق	قانع

یالچی، یالیتق، تابی، تابن، جل، جلی، قول، قولی،
 جلفی، بالی، یالتق، قزی، قزق، جاقسی، باقسی،
 اول، بالچی، آسق، آلیچی، جلفی، آرق، اوت
 جاق، بالچی، بال، آچار، یالقی، یالتق، آلا، قاتن
 قایق، آدیچر، من، جاقسی، آسق، آوزان.

۱۰۰ - سوزدش، یالتق، یوزنشا، جازمایدی. اوتک، سوچی، تاچی، غا، جازیلادی
 تیلن، من، جازما، ادا، اوتک، یارلقن، کورسه، نه، دی، دیب، بالالارغا، ئوسلد، پروو.

م

آلما	ماس	تام
آلهاس	ماسا	تامما
آلماق	ماساق	تاماق
مق	مول	چام
موز	مولی	چاما
مورت	مولق	چامالی

مال، مالی، مالچی، تلمر، تامز، قوم، تومان،
 قوماق، مارقا، مالنا، ماقتا، ماقبال، مارال، جومساق،
 مس، مستی، مسقل، مسق، قاس، تانس،
 مال آمان، مامن جامان، نامچی تمار، مالنا
 آچی، آلتن سالماقتی، مامق جومساق، سوماق
 قافتی، بالق قارماق قاپار.

غ-غ

آلغر	چاغم	آغا
چالغر	ساغم	آغار
جالغر	ساغاق	آغاچ
آلغان	آغن	تاغا
قالغان	آرغن	تاغار
جالغان	تارغل	تاغان

ارغور، قارغور، قالنور، آلفرت، سالفرت، قارفت،
 تاغان، تارغاق، قارضا، چاخاللا، قزغج، قاراغوس،
 تاغی، تاماغی، چاباغی، توغر، نغر، ناغز، توغز.
 ات تاغالات! جورغا جورغالات! اوغان قاراما!
 ملغان قارا! اوغان اون جاس، بوغان توغز.
 اول اولاق، بول جانغج.

د

آلدی	دوغا	آدا
قالدی	دوغار	آدام
باردی	دوغالا	آدال
بالداق	جلدا	آداس
بالدر	جللار	آدم
ساندق	جللام	آدر

داق، دالا، دارا، دانا، دابس، دپس، ادس
 قدام، قداق، اوداق، قارنداس، قارنداج
 قودا، قوداچا، قورداس، قوندلاق، قوملاق
 آدر آدام، دابل جول، جللام جازوو اولار
 آداس، بولار قورداس، مالدی مالچی باهادی
 بالا قارماق سالدی، آلتی بالق آلدی.

پ

پول	آرپا	آپ
پود	پارا	آپا
تارپوو	تاپال	آپان
آقپان	دوپ	اوپ
قاقپان	توپ	اوپا
بالاپان	توپر	اوپالا

آلاب، دالاب، چالاب، قاب، قاپچق، چاب، چپان،
 چاپراچ، چاپراق، سوياق، سوياق، سورپا، اسپان،
 چالپاق، قالپاق، آپاق، توباس، تورپاق، اورپاق،
 آقفوو، آپاق، چاپچاق، اسپان آچق، قورا، باتپاق،
 حاس، چاپراق، قارا، توپراق، اسپان زور، قاپاچ
 آلاسا، آرپا، آستق، سورپا، تاماق.

و

سوور	آووغان	آو
سووق	جاووغان	آور
جووق	آیاو	باو
اووق	تایاو	باور
اووز	بوواز	جاو
اووس	اوواق	جاون

آو سال. بالیق آولا. قوی ساو. قار جاوار. قولگی جوو
 آق جاولق. توگر ساولق.
 آساو نای. جوان قارلغای. آسقار تاو. جاون جاوب
 تور. تاودان بولاق آغلای. ساولق ساون بولادی.
 قالاون تابسا قارجانار.

(۴) داوستی دېستاردک سوتکندا مو" جارتي داوستی بولادی. مثلا: ساولا
 دېگهن سوزده اوچ بوون ایسه س، ایکی بورن.

ء (۴)
ف

بوز	تون	اور
ءبوز	ءتون	ءاور
توز	جون	اون
ءتوز	ءجون	ءاون
تور	سوز	اوڭ
ءتور	ءسوز	ءاوڭ

ئوس سءتوس؛ تول - تؤل؛ بول - بؤل؛ قلس اور -
ئلسجى ءور. ئايز اور. ء اور سوات. اون آسق. ءوسب -
ءون. اوڭ آقق. جاقسى ءوڭ قوبا جون. باپار مچون.
قولڭ سوز. رلس ءسوز. بوذآت. آقى ءبوز. قلاڭ توز.
چىغنا ءتوز. نور آو. ءتور اورن.

(۴) بول جىڭجىكەلك بىڭبىرى دەپتە كىچى؛ سوز آلدىما دەپتە كىچى؛ تورسا
اول سوزدك حرفەرى جىڭجىكە آيھالادى دىپ بالا لارغا ئوسىدا. رەزگە كىرەك.

و

جوروو	تور	اوو
جوزوو	تور	اور
اوسوو	توس	اون
اونوو	توس	اون
سوت	بور	نوز
سورت	بور	توز

بوروو - بوروو؛ توروو - توروو؛ اوروو - اوروو؛
 دوپدی اور - اوتدی اور، آق اون، آچق
 *اون، توز باسقا، *توز باسقا، قارا کئی *تون، تال
 *توس، اونامسز *تور، *تورت *توب آخاچ
 مالچی مال باغب *جور، اون - اون *حوز بولادی.
 ماغان *جوروو اوکای، *جوزوو قیین

پ-ه-ه

مینه	ایلهڭ	ایل
سینه	ایرته	ایر
تیرهڭ	ایزبه	ایز
جیرده	زیرله	زیر
آوه	بیرمه	بیر
آوره	جیمه	جیم

مینه، مینه، مینجه، اوره، تورمه ایس، ایر، ایر، چیچ، چچه، چیچمن،
 دیم، دینه، بیت، بیس، ایب، تیب، قوبدت، بوتن، تومن، تیب، جیر،
 مین، میله، میچل، ایب، ایمن، سیمه.
 دیم آل. آنگا جیم آل. جهده قاوجوقا. تیرهزه تیرلهب تور.
 اوج جیتی جیرما *بر. آلتی بیس لوتیز. *تورت جیرده توردهو.
 نیجه و برلادی؟

ك

كپره ك	كېل	اينك
كېزه ك	كېر	ايكى
قېره ك	كېز	يىك
يېكە ر	كېك	يىكن
توكە	كېت	تىك
كوركە	كېم	تىكە

ابلك، ايسك، تېزلك، كورك، كولك، كارى.
 ايسكى تىكە، جىنى ايجكى، چىلەك ادس، تېرەك
 آغاچ، ايسك كولك، چىچەك آوروو.
 كون چىقىدى، تومان سېلىدى، آكەم كىنتكە كىتىدى؛
 كىچكە كېلەر، سېرگە سېكىرەدى، كىلنچەك تېزەك
 تېرەدى، كېك اويغىدى، تىكە قارشىدى، كېمە
 جوزەدى، كويكەتەنى اوچادى، كېسەرتكە جورغالايدى.

گ

ایکە	جلك	كوك
ایگەر	جگى	كوگى
ایگن	تك	توك
جیگەر	نگى	توگى
جیگن	ایك	تیك
جیگوو	ایگوو	تیگی

كوب جورگەن بىلەس، كوب كورگەن بىلەر. توبى
 بىرگە توتىيىدى. ايكەڭ ايگن، اچەرسن تىگن، بولتگەن
 ايلدەن بولدىگى آلمان. جورگەن آياقتا جورگەم ايلەدى.
 بىر كورگەن بىلەس، ايجى كورگەن تاشن. كوردم
 دىگەن كوب سوز، كورمەدم دىگەن بىر سوز.
 توبەگىگە قاراب آياقتى كوسل.

قازاق تلىندەگى دىسداردىڭ تاڭباسى:

آ ب پ ت ج چ د ر ز س ع
ق ك گ ل م ن و وى
ي ه ا ء

داوستى دىسداردىڭ تاڭباسى: آ و وى ي ه
داوسىز دىسداردىڭ تاڭباسى: ج پ ت ج
چ د ر ز س غ ق ك گ ش ل م ن
دېس تاڭبالار: ا ء «جۇڭچىكەك» دايە كېيىسى «آمالادى»
غ ق - القىي جىوان آيتىلادى.
ك گ ي ه ء - القىي جۇڭچىكە آيتىلادى.

باشقالارى جوساق بىلگى نورماسا جىوان آيتىلب، جوساق
بىلگى نورخانددا جۇڭچىكە آيتىلادى.

تۇۇسقان - تۇۇغان، الكتەس.

چىچە،	آجە،	آكە،	بابا،	آئا،
كىلن،	جىڭگە،	قارىنداس،	انى،	آخا،
انى،	آخا،	قايىن	قايىن	قايىن،
			بالدىز، حيزدە،	قايىن، بىكە،
			كويەو، باجا.	

کیمیجدهر

چاپان، اچك، تون، چيكيپن، بيچپنت، تاماق، جالباناي،
 قورلاقچن، بورك، تاقيا، جاولق، اورامال، بوكهباي، قامبول،
 جالبان، كويلهك، استان، ايتك، ماس، كيسي، بابلاق،
 چولغاو.

اوين - اوينچقدار

جالاق، سوفر تيشكه، جاضرئاق، بالتام - تاب، ماليسكه
 - توتاي، تاياق، آتاق، تاقاقول، دوپ، آسق، توباي،
 ليك، سباق، آغزئاق، جلماق، آق - سويك، ذرئداوق،
 چاتراچ، اورتيكه، قورويچاق.

تاماقدار - سووسندار

تاق، ايت، تاري، سوك، قورئاق، بورتيه، قورت،
 قوريت، اچك، چينت، مالفا، باورساق، جالاق، نان،
 قورداق، سوربا، گوجه، قاقق، آبران، سوت، قمز،
 ساومال، چاي، قانت، چالاب، تومرتقا.

دینه موچه له ری.

بلس، موبن، کبوده، قول آباق، کوز، قولاق، مورن،
آوز، ماگدای، ابهک، تل، نس، کوکرهک، اوکبه، باور،
جورهک، قولغا، قارن، اچهک، اول - تابار، برینه، سان،
جاناس، سیراق، بانای، *ابین، قار، بلهک، ساوساق، بارماق.

قولاق ایکه و، آوز *بره
اول نه *اوچن برلای؟
کوب نکداب، آز سویله وگه
جاراتقانی اول سولای.

•••

آوز بره و، کوز ایکه و
اول نه *اوچن برلای؟
کوب کورب، آز آهروفا
جاراتقانی اول سولای.

•••

آوز بره و، قول ایکه و،
اول نه *اوچن برلای!
کوب جومسچی، آز جیوچی
جاراتقانی اول سولای.

ءاوى سايماندارى.

چاگراق، اووق، كيره گه، ايك، بوساخا تابانچ،
 ماگدايچا، سقرلاوق، نابالديوق، توندك، اوزك، جوده گه،
 نوورلق، ارگه، باقان، بلس-قور، تاكفچ، جيل-باو، توندك
 باو، بيلده و.

ادس - آياق

قازان، تيگنه، چارا، تاباق، آياق، توستغان، كيسه،
 پنى - آياق، تاس - تاباق، قومان، چايتك، چيلهك، كوبي،
 استاو، سابتى - آياق، مچومچ، اوجاو، باقيراج، قاسق، سباب،
 نورسق، ميس، سوربه تبه، كونهك، قاووا، قاب، آياق - قاب،
 باسلىق، دوربا، نالس، قورجن، اوقچوتاي.

مالدار اتى.

تويه لهر، بوروا، آتان، لوك، نار قوسپاق، انگه ن، قونانچا،
 بووچن، تايلاق، بوتما.
 جيلدار: آيغر، آت، بيه، بيسقى، دونه ن، قونان،

تای، قولن، بایتال، دونهجن-بایتال، قوناجن-بایتال، ساورک قولق، بیده و-
 سیرلار: بوفا، اوگز، قونان اوگز، دونهن-اوگز، دونهجن-سیر
 قوناجن-سیر، قاپچار، تاینچا، بز او، تورپاق، باسپاق.
 قویلدو: قوچقار، آزیان، ساولق، قوساق، اسهك، بویداق، قوقتی،
 مارقا، قوزی.

ایچکیله: تیسکه، سیرکه، سیرکه چ، توویچا، چیچ، اولاق.
 آدام سوپاییدی، تویه بوزقایدی، جاتی کسنهیدی، سیر و گرهیدی
 نوری مین ایچکی ما گراییدی، ھیت اوریدی، مسق میاولایدی.

مالدان باسقا ۷ تورت آياقتیلار .

ھیت، مسق، قوچقان، کوزون، تیبین، قاساق، بورسوق، قوس-
 آباق، آبوو، جولیارس، آستان، کییک، مارال، بوغی، قولان،
 قولجا، بوکون.

قوسلار

بورکت، توغین، سو کقار، قارچینا، قوغی، اینه لگی، الاجن،
 نورمتای، چاغالتای، کویکھتای، بوکته رگی، کیز قویرق، قولادن،
 قارفا، تاغان، ساوسقان، آقروو، قاز، دوواناق، قونا، اویرهك، کوك،
 قوتان، قرضاول، قاسقالاق، بیز گلهك، جبل، بوردنه، بولایرق، قورضای،
 اوکی، سبابالاق، باغیز، کوکهك، کو گوجن، قارلیغاچ، تارفاق، قزغچ،
 اوقباق، برفازان، چاغالا، بالچقی، چلیچی.

باقا چایان .

جلان، کیسه رتکی، کول باقا، قور باقا، تلس باقا.

قورت - قومرستقا .

قوگن، موی، چایان، کوبه لهك، ماسا، چین، چرکه می، سونا، بوگه لهك، اورسه کچی، چیکرتکه، قورت، قومرستقا، آرا، اینه لك.

جیر قوگینک آتداری .

آفلاچدار: قاراخای، قایک، ایمن، تیرهك، قارا آفاچ، جیده، تال، جیگنل، مزیل، قوبلغی، آرپا، ارخای، سیکه ول، اوچقات، آیت - مورن، قاراخان، شوب - چوله گندهر: قاس، قوغا، قورزای، آلابوتاه، قارلسورا، قاقباق، چاغره، چلك، جرگچقا، میدیق، کوده، سیلهو، تارلاو، بیته گه، قارا - اوله گن، ساسر، کویکهك، جووسان، کییک - اوئی، قمزوق، جووا، پرولدق، قرق - بوون، قنا، قاز - اوئی، قاز - قوزا، مای - اوله گن، آجوق، میا، ایسه لك میا.

جیر مجوزینک آتداری .

تاو، آدر، قر، جون، جوتاه، دوگن، توبه، تومپه، چوقره، قاباق، چاره، اوی، جازق، دالا، سایی، جراه، چلغا، چنگ، تومار، جارق، نیگن، کول، سور،

اوزن، اوزەك قوپا، چوگھر، قارا-سوو، بولاق.

سان

مېر، ايگى، *اوج، *تورت، بېس، آلنى، جېتى، سېگىز، توغۇز، اون،
جېرما، اوتۇز، قرق، ايلوۋ، آلپس، جېتپس، سېكەن، توفسان، *جوز، مېك.

جاگلتپاچ

قوسەت، آنام، ايت، آسانار، ايت، آسانا، بېس، آسانار (اوج رېت چاپچاگ
آيتارغا)

جومباق

آينالادا، آق ساندق، آوزى، مورنى، جوق، ساندق، قانار، قانار تاس
قويدم، جېرەن، آندى، بوس، قويدم.

*اوى آرتندا بوكر تېرەك، كورە سووگە كسى كېرەك.

ايرتە توردىم، ايگى آير جولاغا *توردىم. جالت، جولت، ايتەدى، جالماپ
جوتادى. *نى دېسەم تېمەيدى، تېمە دېسەم تېمەيدى. ايرتە توردىم. آلب اور
دم، قارا سېرىم قاراب تور، قزل سېرىم جالاب تور. ايگى آيلنى بار، ئاللان
تايانغى بار، آرقاستندا قويرىغى بار، توره دەن بويرىغى بار.

ماقالدار.

اوقوو * بلم آزیغی، * بلم ارس قازینی.

جاسگدا قالجیك بولساك، اوسكندە ملجگ بولارسن.

اویتاب سویلەسە گدە، اویپلاب سویلە.

اقل جاس اولانتان، جویرك تایی قونانتان.

آت بولار تایی ساییققا * اویر؛ آدام بولار بالاقوناققا * اویر.

* بلم جوغیسادی، ارس اویادی.

بلە گئی تولق * بردی جفادی، * بلیمی تولق مگدی جفادی. آچوو کیلە

اقل کیتەر؛ آچوودان اقل کوب بولسا آچوو نە ایتهر؟

آقا قولاققا آساك، آغب کیتەر؛ قویا قولاققا آیتساك، قویب آلا.

ایکپەئی ایگن چقباس، اویرە نپەئی * بلم جوقیاس.

عیزدك عاوی

* یزدك * اویدك آدمی بیسەو؛ آگەم، آجەم، * برآپا، * برقازنداسم،

بارە آغا- * انم جوق. مین توغزدامن؛ آپام مینەن عورت جاسی اولکەن.

قازنداسم مینەن ایکی جاسی کیچی. آگەم * نور چارواسن استەیدی. آجەم

مینەن آپام * اوی چارواسن استەیدی. قازنداسم مین ایکەومز اوقوو

اویرە نپ * عبورمز

مین قالای او قووغا باردم

مینک ء آبیج دیگه ن قورداسم بار ایلی. آ که سی اونی او قووغا
 بیردی. مبر کونی اوینایین دیب باردم. ء آبیج کتاب اوترب اوترب ایکن.
 تگناسام کتابندا: جومباق، ماقال، اوله ک باسقادا جاقسی سوزده ر کوب
 ایکن. او قوو اویره نسهم مین ده سوندای اوترب ایدم دیب، اوینا قالدم
 اویگه قایتب کیلدم؛ او قووغا بارامن دیدم؛ آ که م مین آجه م بول اویلده
 اوانندی؛ ابرته گینه آ که م او قووغا آبارب بیردی.

اوتیرک اوله گده ر.

بیریدی باقا قزن کوبه له ککه؛
 مبوریدی قارا چین چی شکله ککه؛
 مبر توون قومرستانگ اوستاب سویب؛
 نومی قلب آت چاپتردی تو گره ککه.

..

آینادم جاقی قلب اوترب تولکی،
 بورستدی اوستاب منسه گ آندگ ملکی.
 اچنده توب کسپنگ جنب کیتب،
 قلدگ غوی اویبای، قارساق، میخی کولکی!

..

کومسدهن آق تېچقانغا تاغا ققدم،
 تیرسینهن کور تېچقانگ جاغا ققدم؛
 تیرسین سارماسانگ جرتبای سویب،
 جییندیق اول بیس قارس سابا ققدم؛
 جیلیب توجتر جگت کوته ره آلمای،
 قلماسقا ایندی سابا توبا ققدم.

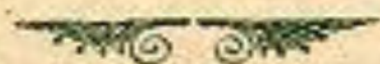
چن اوله کده ر.

بالایق کوی.

جاراتقان بارچامزدی آدام قلب،
 نووغاندا توك بلمه یتن نادان قلب؛
 آلتی آیدا ایگبه کته وگه چاما کیلب،
 نالپندق جیل تولغاندا قاز-قاز تورب.
 قاز تورب آیاق باسدیق آبل ستاپل؛
 منان نلچاره، جوق ایسه بد ایس بین آقل.
 آنادان ایچچک اییب *توسن تانب،
 بایقادیق اونان یاسقا کمده ر جاقن.
 مثل چقدی کیلگه ن کیزده ایکی جاسقا،
 نوسالهای *سوزدی آیتالدیق یاسقا - یاسقا؛

میر قاسق، میر توستاخان آرناب آلب،
 تالاسدق اولکهنده رمین اچه رآسقا.
 تورت بیدنه تالاب قلدق آسق جیناب،
 جوگردک جالاک - آباق جانندی قیناب؛
 بوقناسب، کورنگه نندی بوق بین آتب،
 ریتکه کره المادق کسی سیلاب

اوزکه تله رده کی دبده اردک تا ثبالاری.

ش

کشی = کسی	تابس = تابش	آش =
ایشک = ایشک	قامس = قامش	باش =
بیشک = بیشک	قس = قش	تاش =
پیشروو = پیشروو	تس = تش	قاش =
توسروو و نوشروو	قوس = قوش	شول =
بوشقا = بوشقا	توس = توش	شولای =
سیکه ر = شیکه ر	اس = اش	رپا = شورپا

ش سووق = قس سووق. بالا بیشکده = بالا بیشکده. قارا
 قارا قش. سولای سوبله = شولای سوبله. تابس کوب =
 کوب. قاس آز = قلمش آز. قوس اوچدی = قوش اوچدی.
 ز بوشقا قدرما = اشمنر بوشقا قدرما.

زَامِرَام = زَمَزَم	دَارَا جَا = دَرَجَه
شَارِبَات = شَرِبَت	أَجَال = أَجَلُ
قَايِرَات = غَيْرَت	سَابَاب = سَبَبُ
سَايِرَان = سَيَّرَانُ	سَابَاق = سَبَقُ
زَامَان = زَمَانُ	سَالَام = سَلَامُ
قَام = غَمُّ	سَالَامَات = سَلَامَاتُ
قَاوَم = قَوْمُ	مَارْتَابَا = مَرَّتَبَه
كَاَسَب = كَسَبُ	سَاَجِدَا = سَجَدَه

بيك درجه. تومهن درجه. اجل آیامایدی. سبب سز سبقدان قالما.
مین دالادا سیران ایتدم. سلام دیسه سلامت بولسن. اوسی زمان، قاندای
زمان؟ سجده غایا سدی ایکی مرتبه قویادی. مین زمزم * اچدم.

(* عربیادا داوستی دبیداردنک حرفده دی جاز لماییدی: اولاردنک اورنیئا هر توری
بیلکیله قوییلادی، مثلا: «س» جکچکه «آ» اورنیئا قوییلادی: «س» جروان هم
ارزن آیتلغان «آ» اورنیئا قوییلادی: «س» داوستی حرفن جوقتیغن کورسه ته دی.

ایسم = اِسْم	ایمام = اِمَام
ایسلام = اِسْلَام	ایمان = اِيْمَان
اقبال = اِقْبَال	ایشارات = اِشَارَات
اینابات = اِنَابَات	زیادا = زِيَادَة
دین = دِين	زیارات = زِيَارَات
زیان = زِيَان	کالیما = کَلِمَة
کتاب = کِتَاب	مالیکه = مَلِکَة
قاسم = قَاسِم	تاجریبا = تَجْرِبَة

امام ایمان آیتب اوتر. اول کوزی مین اشارت قلدی. کوب
کیگه زیارت ایتدم. ایتکه ن تجریبم توورا کیلدی. بالاسینا
قاسم دیب اسم قویدی. اونک اوسی کونده اقبالی مجورب
تور. جیل قبله جاققا جقدی. یز ایسلام دیشنده مز. جاقسی
کتلیدی کوب اوقی، زیان بولماس.

ع

ء آلی = عَلِي	آراب = عَرَبٌ
آلم = عَالِمٌ	آرابی = عَرَبِي
آسق = عَاشِقٌ	آقل = عَقْلٌ
آلم = عِلْمٌ	آمال = عَمَلٌ
الاج = عِلَاجٌ	آیب = عَيْبٌ
آومر = عَمْرٌ	آیت = عَيْدٌ
آر = عَارٌ	آدل = عَادِلٌ
دووا = دُعَا	آدهت = عَادَتٌ

قازاق تئندە، عرب سوزى كۆپ. عربى سوزدەر:
 عقل، عمل، عيب، عييد، عادل، عادت، على، عالم،
 عاشق، علم، علاج، عمر، عار، دعا، عالم، عجب، ساعت،
 شريعت. مونان دا باسقالاردى بار. عربى سوزدەردى آست، *اوست،
 *اوتور، ساكن قويم جازامز.

ف

پارق = فَرَقٌ	آپات = آفَتْ
قورپ = عَرَفٌ	قاپ تاوی = قاف تاوی
شاپاق = شَفَقٌ	پل = فِیل
پاقر = فَقِیر	اوپات = وَفَاتٌ
موپتی = مُفْتی	قاپل = غَافِلٌ
موساپر = مُسَافِرٌ	ساپار = سَفَرٌ
پارسی = فَاרْسِی	کاپر = کَافِرٌ
پارمان = فَرْمَانٌ	پکر = فِکْرٌ

آفت سوققانداي بولدی. قاف تاوی ایرته گیده کوب سولنه دی. آیاقئینک زوری فیل. وفات بولدی دیگهن * اولدی دیگهن * سوز، فقیرغا قاراسوو کیره ک. شفق نورن چاپب تور. جامانک فکری جامان بولادی. قازاق تلندە قاریسی سوزده رده کوب.

ص

ساف = ضاف

مسر = مِضِرْ

آسل = آصل

سوپی = صُوفِي

صایبی = صَبِي

سیپات = صِفَتْ

سوورهت = صُورَتْ

ماقسود = مَقْصُودْ

سابر = صَبْرْ

سالوات = صَلَوَاتْ

ساداқа = صَدَقَه

سالسال = صَلَّصَلْ

ناقس = نَاقِصْ

ناسارا = نَصَارَا

ناسب = نَصِيبْ

نوقسان = نُقْصَانْ

صاف آلتان استه لگهن ساقينا. اونك آصلى جاقسى. صبر توبى سارى آلتن. صدقه كدى ساودا بيره. ايسى جارم ناقصاو اوزى. سوراي، سوراي مصرخادا بارادى. آدال صوفى آزه آرام صوفى كوب. منانك صفتى سولوو ايكهن. پيغمبرمىزغا صلوات اوقيبىمىز.

خ

قابار = خَبَرُ

بوقارا = بُوخَارَا

نوسقا = نُسخَه

قاسته = خَسْتَه

نارق = نَرَح

ماقلوق = مَخْلُوقُ

قاراجات = خَرَاجَتُ

قانجار = خَنْجَرُ

قال = خَال

قانم = خَانِم

قاتم = خَتَم

قون = خُونُ

قودای = خُدَايُ

قاوپ = خَوْفُ

قالق = خَلْقُ

قولق = خُلُقُ

تايدك ايفتد، اخالي بار: خان، خانم، خانچا. *بارن خان زادالار ديبمز.
 ختم ايتوو. *بشورو. كسى اولترگن خون توله يدي. بارچا عالمدي خدای
 جاراتفان، بوزق آدلئان خوف كوپ. دنيا دا. *تورلی. *تورلی خلق بار.

ذ

ذات = ذَاتُ	ذائق = ذَووقُ
آذان = اَذَانُ	زهین = ذَهْنُ
آزاب = عَذَابُ	اوزر = عُدْرُ
نازر = نَذْرُ	مازر = مَعْدُوْرُ
زکر = ذِکْرُ	زاکر = ذَاکِرُ

بول قانداى ذات؟ جانتر ذات آناو قانداى ذات؟
 آناو چانداى ذات، آذانچى اذان آيت شور بول
 *اس سووراسندا كوب عذاب چيكدم، *بر آفتار باس
 نذر آيت. ذاکر ذکر آيت شور. *آن سين كوی ذوق
 *اوپن كیرهك، جاقسى كتاب اوقیبالك، جاقسى
 سوزدى نكئاسلاک، ذهن آرتیلادی.
 عذرلی کسی نمازدی اوتیریب اوقیبالدا جارایدی.

ظ

آغزام = اعظم

ایمام = اعظم

لیپز = لفظ

تاجم = تعظیم

انتیزار = انتظار

زالم = ظالم

نازار = نظر

نیزام = نظام

نیزام‌ناما = نظام‌نامه

نازم = نظم

ظالم میں جولداں بولما مناو خطقا آزار
 نظر سالی جاگنا نظام چنب ایسکی نظام قالبدی.
 میں نظام‌نامہ سانب آلدن۔ میں آغام نظم جازب
 *جور، *بز ایمام اعظم مذهب‌داز، *بر لفظ چفارچی
 دوسگدی ایستووگہ انتظارمن۔

ث

مِثَالُ = میال	مِثَالُ = میال
مِثْقَالُ = مسقال	مِثْقَالُ = مسقال
مِیرَاثُ = میراث	مِیرَاثُ = میراث
سَاوَابُ = ساوَاب	سَاوَابُ = ساوَاب
اِسْبَاتُ = اسبات	اِسْبَاتُ = اسبات
مُساوِیت = ثابت	
اَسْهَرُ = آسهر	
قادیس = حدیث	
اوسپان = عثمان	
کاوسار = کوثر	

توررا سوپلمه مین حیرده مثال مین سوپلمه مینز آوروو
 باتانداب کرب، مثقالداب جفادی، میراث دیب بره ودهن قالفان
 مال هم ملکدی آیتادی، جاقسی اس استه گن ثواب تابادی،
 ثابت اثبات ایتب ناندردی، تمزدگی اثری بلندی، عثمان اوچچی
 خلیفه تنگ اسی.

قوران = قرآن

قیراغات = قیراغات

سؤال = سوال

فایدا = فائده

دایم = دائم

لائق = لائق

دایرا = دائره

غایب = غائب

مولایم = ملائم

مؤمن = مؤمن

یا اجوج = یا جوج

ما اجوج = ما جوج

تَرَاتُكْ ایکنچی سورمن اوقب جورمن. قرأت اوفور
دیگن سور. سوالیه جواب قایر. نادانقدان قائده جوق، ضرر کوب
میں دلک ابرته جانامن هم ابرته تورامن. محیطه داریاسی جیر
دی آینالب جانقان زور نیگزه ایه سینه آتی لائق ایگن.

کُوللی = کَلّی

سوئتی = سُنّی

موآذین = مَوَّذِن

ایتیفاق = اِتِّفَاق

مُوَعَالِم = مَعْلَم

موسانتیف = مَصْنِف

قوددوس = قُدُوس

زومررود = زَمْرُد

موللا = مُلّا

اوممهت = اُمَّت

زارره = ذَرَّة

عجانات = عَجَنَات

عجایبار = عَجَابَار

سوئتهت = سُنَّت

آووهل = اَوَّل

قووات = قُوَّت

اولغاملا کیلدی. بز محمد دگ امتیمز. کوچتی اوودگ ذردهی توپری
خوف. اولگه تنگ اورنی جئنده بولسون. جبار ایهم اوزگ ساقتا سنت
پیغمبریمز قویبای عادت ایتب استه گن آسی. اول آز ایتباسام، کوته رووگه
قرتم کیله تن ایهم سن. کللی عالمدی الله جبار اندی.

(*) «^۱ بول قاپاتق بیلگیسی یعنی: بول بیلگیئتک آستندای حورفدی سول جیرده
ایکی جازبای براق جازوو^۲ اوچن قویاتق بیلگی،

ان = ان، ان = ان، ان = ان

ادباء، اجلاء، مثالا، فرضا، عملاء، قلما.

امراء، اصلا، عقلاء، اهلا، شريفا، عرضا، جمعا،

عالما، ظالما، سالما، صالحا، جاهلا، حاكما، واقعا، عذابا، عموما،
 خصوصا، نفورا، اية، دة، رحمة، امة، عليما، حكيم، حليما، جسيما، قديرا،
 عزيزا، حديثا، اولادا.

امراء، اجراء، عقل، نقل، طرف، سفر، امام، كتاب، مقام، عذاب، شواب،
 قرار، كمال، ضال، صراط، عالم، عادل، عارف، اليم، عليم، حكيم، كريم،
 حميد، مجيد، حفيظ، حديث، عزيز، قدير، شريف، اية، قوية، رحمة، نعمة،
 صدقة، سلطان.

مال، حال، نار، دار، تور،

امراء، اهل، اصل، عرض، شرع، جمع، قوم، خوف، علم، فطی، ذكر،
 ميل، شيخ، خيره، سيره، خبر.

عالم، ظالم، جاهل، شاهد، شاكر، صالح، عارف، جامع، امام، مبراث،
 ميرات، مثال، زمال، اذان.

عذاب، صراط، سلام، کلام، کمال، جمال، حلال،
 وحیم، حمید، مجید، عزیز، غفور، رسول، نعمة، حکمة،
 حمزة، طاعة، ساحة، شفاعة، قران، سلطان،

ربا، حقا، حیا، سوا، ثراء، کلا، سویا، قویا، علیا، ولیا،
 وب، حق، بحق، سر، کل، قوی، نبی، علی، ولی،
 کل، حاج، وب، حق، حی، قوی، علی، ولی، غنی،
 شیاء، شیء، شیء، بناء، دعاء، دعاء،

۱- بولار حرکت دیب آتالادی.

۲- بولار تنوین دیب آتالادی.

۳- بول ساکن دیب آتالادی.

۴- بول تشدید دیب آتالادی. عرب سوزنده حرکت، تنوین،
 ساکن، تشدید قویلهغان حرف دور او قلماییدی. سوز یا سندا ساکندی
 حرف تورسا، یاکی تشدیدلی حرف تورسا، اول حرف اوتکه ن
 سوزگه چالغالب اوقیلا دی.

بولاردی بالالارغا آیتب، توستدگن سوک حرب سوزدهن هفتیک
 شریفدهن اوقینوو کیرهک.

خطیکدهن، اولی، «قل هو الله فی، جونان سوک عالم مشرح دی،
 اوتان کین «قل اعوذ» لوردی اوقینوو. «فی فانیا سوزوو، نمنهارغا
 فانیا تنوو کیرهک- اولاردی معلم «اوزی بیاندا بالالارغا توستددهر دیب
 مونا جانبادم.

آدام آتداری

ایرکه ک = آتداری؛ اسمایل = اسماعیل؛ اسحاق = اسحاق؛
 جاقب = یعقوب؛ جوسف = یوسف؛ جونس = یونس؛ مرسا =
 مرسی؛ آرون = هارون؛ حاقیا = یحیی؛ آیسا = عیسی؛ اومار =
 عمر؛ جافار = جعفر؛ قامزا = حمزه؛ اوسپان = عثمان؛ آسان =
 حسن؛ اوسه ن = حسین؛ لقبان = لقمان؛ آبدراحمان = عبدالرحمن؛
 آبدی کرم = عبدالکریم؛ آبدله = عبدالله؛ صلاح الدین، صدرالدین،
 بدرالدین، جمال الدین، کمال الدین.

آهل آتداری؛ زینب = زینب؛ آجار = هاجر؛ اورقبا = رقیه؛
 موگولسم = ام کلثم؛ زلیقا = زلیخا؛ باتیما = فاطیمه؛ آیشا = عائشه؛
 سالیقا = صالحه؛ قامیدا = حمیده؛ قادیپا = حدیچه؛ جامیله = جمیله؛
 قالیما = حلیمه؛ نازیبا = نظیفه؛ شاریبا = شریفه؛ مالیکه = ملیکه؛
 رازیبا = رضیه؛ قاتیرا = خاطره.

کوننک آتداری

فاریجا	قازاقچا
شنبه	سیمبی
یکشنبه	جیکسه مبی
دوشنبه	دویسه مبی
سه شنبه	سیسه نپی
چهارشنبه	سارسه مبی
پنجشنبه	بیسه مبی
جمعه	جو ما

جولدا زاتداری

روسچا	عرجا
یانوار	دلو
فیورال	حوت
مارت	حمل
آپرهل	ثور
مای	جوزا
ایون	سرطان

ايول	اسد
آۋغوست	سنبله
سېنتابر	مېزان
اوكتابر	عقرب
نويابر	قوس
ديكابىر	جدى

قازاقچا آي اندر اى

اوتامالى، ثور، مای، جاز آيلارى جاز توقسانى؛
 چلده، سارچا تامز، سنبله، چلده آيلارى، چلده
 توقسانى؛ قىز كويەك، قازان، قاراپچا، كوز، آيلارى،
 كوز توقسانى؛ قاوس، قاكنتار، آقبان، قس
 آيلارى، قس توقسانى.

ككون اوزارب،

قار ايرىب،

سوو سايلارغا تولادى.

بول قاي كيزده بولادى؟

کونده راسب،
 چوب پُسپ،
 ایل پچهن اورادی-
 بول قای کیزده بولادی؟

چاوب جاگیر،
 چیر سابر،
 چوب، چاپراق سولادی-
 بول قای کیزده بولادی؟

سوودا موز بار،
 چیرده قار،
 بوران بوراب سوغادی-
 بول قای کیزده بولادی؟

قازاقچا جل آتداری

تچقان، سیر، بارس، قویان، اولو، جلان، جلقی، قوی،
 میچن، تاوق، آیت، دوگژ.

جل باسی بولوودگ تالاسی

جلقی، تویه، سیر قوی، آیت، تاوق، قویان، اولو

بارس، مېچن، جلان، دوگتزر، بارى، جل باسلىققا تالاسىدى.
 بىرە ولەردى - زورلىغىن آيتىپ، جل باسى بولۇرغا مېن لايىقىن
 دېگەن؛ بىرە ولەردى - آدامغا قارىدالغىن: جل باسى بولۇرما.
 خان لايىق دېگەن، تېچقاندا زوران جوق، آدامنا قايىدالى
 ايسەس. سونداقدان اول اويۇلاب بىر آمال تاپقان. اول
 آيتىدى: «بول تالاسقان ھىچ تارسە اونبەيدى. جىلدى قاراب تورالنى دا،
 كم بورن كورمە. سول جىل - باسى بولسە» دىيىپ. تويە بويى
 يىك بولغان سوڭ تېچقان سوزن قورسماغان «بارى جىلدى
 قاراب تورخان. تېچقان آقون جورغالاب تويەزىك اوستىنە چىقادى.
 اوركەچىنە مەنب اوتېرىپ، جىلدى قاراب بارىنەن بورن كورەدى دە
 جىل باسى بولادى. تويە بويىنا سىنب جلان قورقالبىدى.

قازاقچا باتالار

I

آ، خدایم اوڭداسن!
 اوڭدازاننگ يىلگىسى:
 مڭ ساولىغىڭ قوزدلسن!
 سىكەن انگەن بوتالاب،

سیگز کیلن نومداسن!

تله بیچر ننگ بیدسن بیرسن!

ءاویسن قوگوات، تویسن بیرسن!

پتگهن آرواغدارقا تیه بیرسن!

الله اکبر

۱۱

خدا ایم چارلقاسن! پای قلسن!

ءتورت تولىگكك ساي قلسن!

کیتبس دولت بیرسن!

مال باسیشقا ساولهت بیرسن!

کیک بییل بیرسن!

قریانیغلا، قبول بولسین!

تله گهن تله گگدی بیرسن!

الله اکبر

۱۱

آسك، آسك، آسك!

بیره كه بیرسن باسیشقا!

بودنه دهی جورعالات،

قورغاولدای قورعالات،

قدر كېلىن قاسىڭا!
 سېنەن بايلىق اوتتەسن!
 ئەناڭرى بىرگەن شېبەڭ
 تىپكىلەسەڭ كېتەسن!
 جېڭىڭنىڭ ايكى چىيىنە
 تاى چاپقىرىسا جىتتەسن!
 كېچكە كېلىپ جامراسقان،
 چوولدا سېب ماڭغراسقان،
 قوچاقاننىڭ آناسى
 ساولق باسسىن، اويىڭدى!
 باقايلارى سوتلدا ب،
 موزدەرى جاتلدا ب،
 بزاوئاردىڭ آناسى
 سېر باسسىن، اويىڭدى!
 چوودالارنىڭ چاڭ باسقان،
 آرتقى اوركەچن قوم باسقان،
 بوتاقاننىڭ آناسى

انگەن باسن * اويگدى!
 چىگر-چىگر كىنەسكەن،
 سويتك بىن ايسكەسكەن،
 قولنچاقدىڭ اناسى
 بىە باسن * اويگدى!
 الله اكبر!

جومباقدار.

آت بىستى، آرقار موبزىدى، * پۇرى كىودەلى، بوگەن ساندى،
 قوس قاناتتى، قومرىقا * ازدى، بوئا تومەكتى.

۲

دىادا بار آيداغار؛ بلەسنىه؟
 جانى جوق قىلداغدا دىنەسندە.
 اپندە سويە كدەرى باقچا باقچا
 چارقلدار چالغۇ كوزى توبەسندە.

۳

مورتى بار، ايه گندە ساقالى جوق،
 تونى بار، كىەرىنە چاپانى جوق.

فايداسى ءاوى اچىنەن تابىغان سوك
دالاخا - كۆب چىقار سفرى جوق.

۴

ء بر نارسە قىلغى بار اوچباس بىلك؛
سوندا دا جورمەيدى ايسكەن جىرگە ء تىپ،
آراسى جىرمىن كوككدك ء اورت آلسادا،
كىتەيدى ھىچ ء بر جىرى اوتقا كويپ.

۵

جاپاندا ء بر آيدانار بوغىب جىلقان؛
اويانقان ء اوز جانينا قضا تابقان؛
نارسە گە نىچە ء تورلى ء اوزى دىجال؛
آياغى سونداى مەقتى جىرگە باققان.

۶

تاك قالارلىق ء بر ء ايت بار؛
ءاوى باغادى، اورمەيدى؛
آياغى جوق جورمەيدى؛
كۆمەين تىساك سويلەيدى؛
تلىن آدام بىلمەيدى؛
رخصت سىرسول ايتقەن
آدام اويگە كۆمەيدى.

مازى بار، قلامى جوق آياغىنىڭ،
 تيمەيدى ماۋچى جىرگە تاياغىنىڭ؛
 قولدارن حيوانغا آرتا تاستاب؛
 قولدارن حيوانغا آرتا تاستاب؛
 سالادى اۋەزىنە باياغىنىڭ،

باقسىنىڭ سوزدەرى

۱
 اولى خدای اسم الله!
 اس باستاين، بسم الله!
 تايفاق كىچوو تار جولدا،
 جارلقا الله هر جولدا!
 چىلغاندا سويەى بىر!
 سورنگەندە دىبەى بىر!
 جاڭلغاندا بار خدای!
 جالنام جالغاب جىبەى بىر!

۲
 آى قونىزم، قوبىزم!
 ۋە آبدان دا بولجا دوڭىزم!

اويە شىكىنىڭ تويىنەن
 ۋاۋىرىب آلغان قوبىزىم!
 قاراغايدىڭ تويىنەن
 قايرىب آلغان قوبىزىم!
 قىز قىچىن تولىغى
 چاچىك قىلغان قوبىزىم!
 حىلى ما ياننىڭ تىرىيىنەن
 قابىچى قىلغان قوبىزىم!
 جويىرىك آندىڭ قوبىزىم
 اچەك قىلغان قوبىزىم?
 اور تىكەننىڭ مويىزىنەن
 تىەك قىلغان قوبىزىم!
 تاسقا چىققان ارغايىدان
 قولاق قىلغان قوبىزىم!
 ۋاۋاۋىدان دا بولجا دوڭلىزىم!

۳

اوسى بالىم كىلىمەسە،
 آيتقان سوزىگە كونىمەسە،

تولاغكدى بوراين
 كوتەرب چيرگە اوراين؛
 مین جاييما جورەين؛
 ءاوز آلدیما بولاین.
 مین، مین ایدم، مین ایدم.
 مین كمدەردەن كیم ایدم؟
 بار قوربەننەن كیم بولدم
 قانا چیرمەن تېك بولدم
 قانم قالدی ءبر. قاسق؛
 ایتم قالدی كوك جاسق؛
 غریب جام قور آسق.

جرچی سوزدەرى

آرغیماق جایی کورینه؛
 آسا چاوب بولانیسا
 آیقن کول باتاق آنانا،
 آیدینی قورب سووالسا
 بایتیرهك سا باو کورینه،

جاپيراغى ۋەتوسىب قووارسا.

ۋەبىر آرزغانا سويلەين،

جاقييلار سىزگە اوناسا.

۲

آرغىماق جايلاب نە كىرەك؟

آرتىنان جاپى جىتكەن سوك،

آغايىن تووغان نە كىرەك؟

آكديسب كونى اوتكەن سوك،

قزل ۋە تلم، سويلەب قال!

قزىغىكدى جىر كورە،

اجل قووب جىتكەن سوك

آيت دىيىن آغا سىز قايدا،

آيتان اونى ۋەبىر قايدا؟

ۋەبىر توبەك باسنا

تعا سالب كىتكەن سوك.

۳

جاقييدان جامان تووادى

ۋەبىر آياق آسقا آلغىن

جاماننان جاقسى تووادى

آدام آيسا نانغىن.

فقیردادا فقیر بار
 بائغا کوکلن بیرگیز
 بایلاردادا بایلار بار
 فقیرلارنا آلفیز
 چنک مینن آیت دیهك،
 اوسندای سوزدهن سویه یین
 قولاغکنان قالغیز.

۴

جالب - جالب ایتکهن چاپلاق
 چوقی جیرگه قونایدی.
 آدام دیگهن جگندك
 دولتی تایسا باسینان
 آرواغی بولمایدی.
 آقيلك بولسا جرنگدا!
 جرچك نه دیب تولغایدی؟

• چون سوراو.

کب اجنده سویه گهن
 جاس بگت ساغان قاراسام،
 قارا - لاجن تویقسن.

اصلینکا کوز سالنام،
 قوس آلاتن قرغیسن.
 قزل تلگه کیلگه نده
 سار- ساداقدک اوغندای
 کولده نده ب زرغیسن.
 کورمه که نتهن سورایسن:
 روو گدی ۷ بلدیچی!
 زامانک برکه قوربسن.

تاقپاق سوزدهر

اولکه ن کیرسه ک قالدی دا،
 آس قویلدی تیگه چکه؛
 اولکه ن بیله ر قالدی دا،
 قولدار کردی کیگه سکه؛
 کیگه سکه نده نه دیسدی؟
 ترنادای موینن تیگه سدی؛
 ۷ بر- برینه سیرت قلدی:
 اویگه کیده ی کیلگه نده،
 ۷ بر آیاق آس بیرمه سکه.

بولبلدان چيچيچەن ئېر قوس جوق
 بارماقداسى - آق قاراسى؛
 ملتقدان تيز اجل جوق
 تورماقداسى - آق چاراسى؛
 كوكلك قالسا جاقىغا
 كىشىغىن آيتايىن
 جىرمىن كوكلك آراسى؛

ابكى تىزگىن جوق بولسا،
 آندىك موينىن بورا آلمايدى؛
 اوزەنگى - باو جوق بولسا،
 بىرگە كىشى مەنە آلمايدى؛
 ايكى تارتقا جوق بولسا،
 آت استىندە بىر تورماق آلمايدى؛
 قامچى قانات،
 قويسقان قوت
 ايكى قارىچىغا تون ساقنايدى؛
 تون جان ساقنايدى.

تاقووا مین سیردك ایتسانی
تاقووا.

سابانغا کیله بیردك قاسقا سیرا
دالادا جایلیب * جور باسقا سیر.
خونگدی تورغان جیرده تله یین - به?
باسینب اورماخان سوک بولدك * اویر.
سیر.

سابانغا کیلب تورمن قاسقا سیر.
جایلیب جورگه فی راس باسقا سیر؛
نەسبە ایتارچی بوب قورب تورمن?
سابانك تارسی جوق جالغز * تویر.
تاقووا.

قارچی مونك سوگب تورغانینا!
* اوزینك كوز سالمایدی قلغانینا.
سابانغا جالغز قوچاق نیلر گەنجە،
بارسایچی ایکنچینك قرمانینا!
سیر.

جای سویلەب قاراین مین آرانیکگا،
تالاسو، جوق دورس آیتساك جوابیشگا؛

بیرگەندى ثواب - آق دىب قاقسۇوچى
بول چىردە نە بوب قالدى ثوابىڭدا؟

تاقووا.

قاراچى حيواتىڭ آنكىمەن!
بىر * سوزدى قىسقارتقان اوتەربىن.
* اوزم دە مېرگەنبايدان آلدەم سوراب،
بىرەين ثواب * اوچن اونىڭ نەن؟

آلدىن آڭ آتقانتىڭ * بارى مېرگەن،
آنادى مېرگەن آڭدى كوزى كورگەن؛
بىرورگە بولمايتىن بول نارسە بولسا،
قالايچا اول مېرگەنباي ساغان بېرگەن؟

تاقووا.

بىرەين مېندە ساغان ساوقت دىبەڭ؛
آز - آزداپ تاملانغىڭدى تارتىپ جىبەڭ؛
- اوچ قاداڭ جارتى چىرەكچە ساپاتان!
بىرەين آخىرىدە آرتق جىبەڭ.

سیر

كوب ايگەن كورگەننەن كورمەگەنم،
 تېنغا قانداي تاوب سېرمەگەنك!
 دېمەك بېردم دېگەن قور آتاغى،
 اونان دا جاقسى ايمەن-بە بېرمەگەنك؟

اوساق انگىمەلەر

ارسز ۋ ايت

كون اسى ايدى. آت جوك تارتىپ كېلە جاندى.
 آربانك كۈلەشكە سىندە ۋ ايت جانر ايدى. ۋ تىلن سالقاتىپ،
 ايتىگىب، سولقاتىپ، آينادى: «جوك نم آور، جول آلس
 ۋ تىلم چىقدى ۋ بر قارس».
 (اوزگەنك اسن اوزىنە جوروو).

اوتىر كىچى تىچقان

تىچقان ايت اويگە كوردى. جيوگە شېچ نارسا
 تابا آلمادى. چاگراقد ۋ الولى جال، حايا، قازى،

زقالار تورايیدی. اولاردی جیوگه چاگرافقا چغا الیادی سوسییب تورغاندا
سقا بزیچقان کیلیدی، نه تابدك؟ دیب سورادی. یاستایفی تچقان آتیدی:
«ایتدك باری آری جاسق، آری ساسق اونی کهم جیسین؟»

(قولی جیتبه گن خورلاوچل)

آتامین آنا

بره و دگ اولکهن اولی قاتنی ناورقاستانیدی. آنا-اناسی اولب تالاما
یوب وایدایدی. آگه می اولکهن اولن اوته سباقسی کوره دی ایکن.
اولکهنی اولکهنچه کچکهنه سی اولسه یچی: اونك قایغیسی جیکلره ک
ولار ایدی دیدی. سوندا اناسی آیتیدی: «باری بیر: قای بارماقدی
یابسادا جانغا برده سی باتادی»

(آملقا بالانك آلالینی جوق)

جرتق چیله ک جیکلره ک

«بر قاتن قودقدان سوو آلب کیله حاتدی.»

چیله گی جرتق ایکن، سوو آغب تاوسلغان ساین کوته روو گه جیگل،
بولدی. اوغان قاتن قوواندی. ء اوینه کیلب قاراسا، چیاہ کده ء بر
قاسقدا ی سوو قالبدی.

(ایگبه ک آزمان - اونہ ک آز)

اویقیچل

ء بر قازاق توغایفا ء چوب چا پاکیلب، اویقتاب قالدی. باق دونیه ن
آرالاب ء جورب فازاقدک قاسینا کیلسه، اول ترایب اویقتاب جاتر.
سوندا باق تورب آیتدی: «ء منی اولبایتنک ء اسی! کون آچقدا
ء چوبین اورب، جیب الگوزغا. باسقالار آسغب جاتر، برل مناو
اویقتاب جاتقانی. سویتهدی ده: خدای قورامایدی، باق قارامایدی دیب،
خدای مین ماغان کنا قویادی.

(دیسہ خدای قوراسن - ایگبه ک ایتب سوراسن)

قازاقدار مین قاسقر

«بر قاسقر، من بولسا تورغاچاوب، زایر مه دی، تالای قوزی،
ئی اولاداردی آلب کیتیب، جیب عجوردی. قازاقدار تالای قووساد
قترمای جوره تن. «بر کونی قاقانغا توسب قالدی. قولغا توسکن،
ک قازاقدار اورا باستابدی. سوندا قاسقر آیتیدی: «بیگه اوراسندار؟
ک جازیم سورلیغم-با؟» دیب قازاقدار آیتیدی: «جوق، قاسقیرم،
ک جازیم سورلیغم ایمه س اورلغک». (اورلق، موبی خوراق)

قارغا مین قومرچا.

اچولده ب سوو ازده دی. دالادا سووی مین قومرچا تورایکهن. سووی
ایکهن. قارغانگ موینی جیبه دی. قارغا قومرچاغا
اردی تیرب، اوستی-اوستینه سالا بیرهدی. تاس کرتهرپ،

سو بیئنه چقدی. قارغا *اچب سوسینن قاندردی.
(هر *اسدگ *آدین *بلوو کیره ک.)

تالاس

سار-تچقان مین کور-تچقان جانبالداسیدی. ایگه وی
*بر تومیه ننگ باسینا چغب، تالاسب جاتر ایدی.
بولاردی قارچیغا کوردی. جوغاریدا قالقتاب قاراب
توردی. تالاس قزب، ایدهری چققان کیزده،
قارچیغا کیلب ایگه ونده باس-سالدی.

(جاقن تالاسا جاتقا جیم بولادی.)

ایکی بالقچی

ایکی بالقچی بالن *سوزدی. سویره ب چغا-
دوغا تاپانغاندا سوزه کی آورلای باستادی. *بر
بالقچی تورب، «سوزه کی جامان» دیدی. ایکنچی

بالقې: سوزەكى جاقى، سىن ءاوزىڭ بوس
تارتاسن « دىدى.

ءسويتب ايگەوى كىرسكە ءتوسدى. اولار
كىرىپ تورغاندا، سوزەكىدەگى بالقدار كىتب
قالدى.

(كىرسكە تىڭ كىسىرى، كىلەسىنى كىنبرە ر.)

آقلى سوفر

سوفر توندى اوپىنە كىلە جاتىدى. قولدا
اوستاغان چارپى (فانارى) بار ايدى. برە و تاسىنان
ءاوتب بارا جاتب: «ءمنى احمق! ءاوزى سوفر
قولدا چارق. سوفرغا چارقىڭ حاجتى نە؟»
دىدى. سوفر احمق اىبەس ايدى چارو آلفانى:
تاراڭفدا برە و ءاوزن قاغب كىتبەس ءاوپن
ايدى.

(اوزگەگە چارق قل، اوزىڭە قاققباس.)

کور۔ تچقان مین کرپی

کور تچقاننگ انینہن کرپی کیلب آز کونگہ
 قونس سورادی. کور تچقان قونس بیردی تچقاننگ
 بالالارینا کرپینگ قلقانی قالدالب * آبدان بالہ بولدی.
 * بر کونی تچقان کرپیگہ آیتدی: «بر آز توردرگ غوی،
 ایندی * اینمزدی بوساساگ ایکن، قلقاب قالدالب
 بالالاریزدرگ مازاسی کیتب بولدی. سوندا کرپینگ
 آیتقانی: «برل اورن ماغان جایلی، باسقا اورننگ
 کیره گی جوق، ساغان جایسز بولسا جایلی
 اورن ازده!»

(قوناق مفتی بولسا فوجاسن بیلەر)

جبهك قورتی مین اورمه کچی

جبهك قورتی جبهگن * ایبردی. اورمه کچی اور-
 مه گن * ایبردی. اورمه کچی جبهك قورتینا جوسدی
 سلراسته بسن دیب کولدی: «بیری قارا؛ مین قانچا

«ایر دم؟ مینگ اورمه گم سینگ اورمه گگنه نیچه مرتبه اوزن» دیدی. چهك قورتی آیتبیدی: «اور-مه گگ رلس اوزن؛ اوغان تالاسبایتین، براق اورمه-گگدی تیککده آلمایدی، چه گیمه آلتن نوله بدی غوی، دیب».

(چاسقدگ کوبینه ن آصلدگ آزی آرتق).

ساوسقان مین قوزغن

آلا ساوسقان بوتاقدان بوتاقفا قونب، چقلقدای بیربیدی. قاسنداغی قوزغن اونده مهی جای اوتیربیدی. سوندا ساوسقان قوزغنا آیتبیدی: «سین نیگه اونده-مه ای اوترمن؟ آلد. مینگ سوزده ریه نانبای اوترسنا؟» دیب. قوزغن آیتبیدی اوغان: «ایه سوزیگه اونچا نانا آلماء، اوترمن: کوب سویلایند.ر-دگ چن سوزده ری آز بولوچی ایدی.»

باقسی

۱. بر قازاقدگ آقچاسی اورلانیدی. حکم آلفانن بله۔
 آلمای باقینی چاقیریدی. باقسی اول آدامینگ
 بون قالدرمای جیغیزیدی. ایتکدورن چیچکیزب،
 مالاک آایاق قویب، آیتیدی: «مین جنمدی چاقیرامن:
 اول جلان بولب گیلب، آنچانی آلفان اورینگ
 یانغن چاغادی» دیب. سونان سوگ قویزن آلب،
 رناب۔ سارناب اوتیرب «آل چاقدی» دیگن
 کهن» اوری سیکیرب کلب «توسیدی»

(سیرکنی سیکیره ر.)

آنا نصیحتی

آکھسی بالالارینا تاتوو تورگدار دیب، تالای
 تیدی. بالالاری «نلن آلمای، آرازداسا بیوبیدی. «بو
 نی» بر بایلام سابودی آلب کلب بالالارینا
 ب سندرگدار دیدی. بالالاری بوینن سوگ

بىرى آلب سىندىراين دىيىپ ايدى، سا باولار سىنادى.
 آكەسى سا باولاردى آلب چىچىدى دە، بىر- بىرلەپ سىندىرگىدار
 دىدى. بالالاردى. اوب- اوڭى سىندىدى. سوندا آكەسى
 آيتىدى: آرازداسب آرالارڭ آچلما، سىندەردە اوسى سا باو-
 لار سىڭلىدى بولاسىندار. اويىم بولگىدار، جاو جىڭووى قىيىن
 بولارە.

(تۈرككەڭ كۆچى بولگەدە).

بالقى مىن بالق

بالقى بالق اوستايدى. بالق، سووغا قويا بىر دىيىپ،
 جالىنىدى: «مىن حاضر كچكەنەنەن، مىنى آلقان مىن ساغان
 تۈسەر فايدا آز. جىسەڭك آوزك جارىمايدى؛ ساتساڭ بولغا
 جارىمايسىن، قويا بىرسەڭكى مىن اوسەن، اۆلكەن بالق بولامىن.
 سوندا اوستاساڭ، جىسەڭك توياسىن، ساتساڭ بولغا مىن سىن»
 دىيىدى. بالق مىن سوندا: «جوق بالىغىم! اول ايسىب، بىن مىن سىنى جىيىپە
 رە آلمايىمىن. كۈب فايدا دان دامە ايتىپ، آز فايدا دان آيرىلوو آقلىدە
 نڭ، اسى ايمەس» دىيىدى.

سیرکه مین تولکی

سیرکه چولدهب سوو اچکیسی کیلیدی. سوو جاغالاب
 مجورب، سروات ناوبدی. سروات تک، چارلاو ایکن.
 سیرکه تومهن ءتوسب، سوودی ءاچب، ءآبدان قانب،
 قارنی چقب، قاسپیدی. قایتاین دیسه، ءاچی نم تولب
 کیتکن، اورگه چقا آلمایدی. چقا آلمای، ماگراب
 تورغان داوسن ایستب، قاسینا تولکی کیلب: «سین احمقا
 سول کیرک؛ ساقالک اوزن، آقیلک چولاق. چولاق
 آتل اوینا اولاق: ءتوسوودی بلگه نس، ءاچوودی
 بلگه نس، چقارکدی او یلاماغانس دیبدی.

قویان زاری

ایکی قویان کیزده سب، مؤگداسبیدی: «برده ن سورلی
 دنیا دا جان بارما؟ آدام دا، آکدا، ایتده فوس دا باریده
 بزگه مفتی، بارینه ن ده فورقامنز. ءتیینچا آغاچقا چقار آلمایمز:
 نچقانچا ءان قازا آلمایمز، ءتسیمز اونکر، تسنه وگه باتا
 آلمایمز. کوبینه جیم بولا تینیمز اوسی فورقا تینیمز؛ مونان
 بولای اوسی فورقاقتدی قویالغچی، دیسبیدی.

سولای دیب تورغاندا قاس سندر ایته قالادی. قورقوودی
 یامز دیب تورغان باترلار، ترافایلاب ایکه وی ایکی چاققا
 چا جونه له دی.

قورققندا نلبان جوق، تابانزدان جلمان جوق.

آرستان تیرین کیگن ایسهك

«بر ایسهك باسقاردی قورققباق» اوچن آرستان تیرین
 کییدی. آدامداردا، مالداردا، آگذاردا. باریده آنادایدان
 اران کورسه، زارسی اوچب، بیت. بیتینه قاچب، مازالاری
 کیتب «جوریدی». «بر کونی جیل» اورب، ایسهك اوستینهن
 بری «توسب قالادی». «ایسهك ایکنن جورت کورمه سنه؟
 زاسی «اوتب، مازاسی کیتب جورگن، جورت جیلب کیلب،
 ایسهكدی اورب سافاسن بیرمه سنه؟ ایسهكدی اورب اولنیره تن
 ولغان سوک بره و آیتیدی: «قویگذار! اورب ناغلاسندار
 احمقیدی: ایستی بولسا، اول ایسهك بولارما ایدی».

تورغای مین قارلیغاچ

رضای جلاتک جومرتقاسن تاوب آلب، اویاسینا سالب،
 مجوریدی. بولای استهب جورگه نن قارلیغاچ کورد،
 ما آیتیدی: سونک نه، بیچاراوا! آقیلک آلماسقان با؟
 نه خایر، نه جاقیق کوتب، آور له نب * جورسن؟
 ن سونک جلماندهی ابک اولی اوزیکه تیدی. آیتادی
 باسیکا تیگه نده بلرسن» - تورغای قارلیغاچ سوزن
 مای، جلان جومرتقاسن باسا بیریدی. کونی تولغان سونک
 قادان جلان بالاسی چغیدی. * اوسب، اولکه یب،
 بولب آلب، اول باستاب نورغایدک * اوزن چاغب،
 لئیریدی.

سوندا قارلیغاچ کورب آیتیدی: «آیتانم کیلهی قالاس،
 باقان * نلمدی آلماس» دیب.

جلاننک باسی مین قویریغی

جلاننک باسی مین قویریغی تالاسیدی: آلدای
 دروو قابیموزغا * نیس دیب، باسی آیتیدی: «مین
 ی آلدای جورسن؟ کوزک جوق کوردگه قولاغک

جوق ایستووگه. ساغان ابرمهك ميز نه اوگامزاه ديب.
 قوبریغی آیتدی: «کوزم جوق، قولاغم جوق بولغان مین
 کوچ مینده غوی، آغاچقا اورالب جانب آلم، مین قایدایا
 باراسن؟ اورننگنان دا جلیبی آلماسن» ديب. مفتی بولساكدا
 مین ساغان ابره آلمایم ديب، باس آیتدی. مین ده
 ساغان ابرمه مین ديب، قوبرق آیتدی. ایکه وی آبرلب
 بیت بیتنه کیتدی. قوبرق کوبکه بارمایاق ۶ بر جارتقا
 ۶ توب، چقا آلمای سوندا قالب، ماسب، چوب، جوغالبدی
 میغا کونگه ن دینه آزیاس، میلیغا ابرگه ن ایل آزیاس.

اینچی اوله سوو.

بره وداك ایکی بالاسی بار ایکن. آکسی اوله -
 رنده بالالارینا آیتدی: «مین اوله سن؛ مینن قالدان
 مال ملکدی تاق ۶ بولب آنگدار ديب. آکسی اولگه ن
 سوک بالالاری قالدان میرانندی ۶ بولب آلامچی

بولدى. براق داوسز، ئالاسىز اولەسە آلبادى. ايكەوى
 داوولاسب قوگىيلارينا جوگىيندى. قوگىيلارى ايتدى:
 «آكه لەرڭ وصيتى نە ايدى؟» «آكه مز مال ملكدى قاق
 ءبولب آل ديب ايدى.» «اولاي بولسا. هر كىجدى قاق
 بولب جرتارغا كىرەك؛ هر اوستى قاق ءبولب سىندىرارغا كىرەك؛
 هر مالدى سويب، قاق ءبولب آلارغا كىرەك» ديب
 قوگىيلارى آقل بىرىدى. سولاردىڭ سوزينه ايوب، آيتقاتچا
 استەب، ايكەوى مالىز، ملكسىز قالدى.

(كسى آقلىن ئالغاب آل جاغمىدىن ئاڭداب آل)

قاسقر مین كىمپر.

قاسقر تاماق از دەب ءجورب ءبر اولدۇڭ چىتینه
 كىلدى. چىتته گى ءبر ءاويدۇڭ قاسىنا كىلب تىڭ
 تىڭداسا، بالا جلاب جانر؛ اول بالانى كىمپر جو باتب
 اونر. كىمپر آيتادى: «قوى چلاغانىڭدى؛ قوى!

قوبىلساڭ سىنى قاسقرغا تاستا يىمن؛ قاسقر جىب قوبىن، دىب
 مۇنى ايستىب قاسقر دلەلى بولب بالاڭنى تاستايدى دىب كوتىب
 توردى. تون اورتاسى بولغاندا بالا تاغى جىلايدى. كىمپىر بالاڭنى
 جوبانور «اوپن» «قوى» بويەم، قوى، جىلاما! قاسقرغا سىنى
 بىرمە يىز. قاسقر كىلسە اورب. اولتىرەنزە دىيدى. بول
 سوزدى ايسىتىگەن سوڭ: «قوى» مانا كىمپىردەن ملغان جاقىلىق
 تىمەس: آيتوۋى دا، آيتوۋى دا جىلام ايكەن» دىب. قاسقر
 «جورب كىتەدى.

(دامە ايتىپ سەدەن دلە ايتور، تارقانتىڭ سالدارى.
 جاردان كوتور جاقىلىق، زارقانتىڭ سالدارى.

اولەسكە اوستالق

ايكى سارت «بر قازاق قوس آتوۋغا چىقىدى.
 اوچەۋى هر «تورلى قوس آتب آل، اولەسكە كېچى
 بولدى. قازاق اولەستىروو جولدى سارتدارغا بىرگەن

ایکەن، قوسدار هر تورلی بولغان سوک مجوزن تاوب سارتدار اوله سئیره آلبادی اولای دا، بولای دا آینالدیرب. برله-
 آلبای اوله سئیروو جولن قازاقا بیریدی. قازاق: «بسم الله
 بیز گه لده ك!» دیب، بیز گه لده كدی آلب جانینا قوییدی. «بولای
 جانسن دووداق!» دیب اونى دا آلب جانینا قوییدی «سیاغاما
 قوگر قاز» دیب، «اوز آلدینا قوییدی. «اوله سیمه» اوج
 اویروك دیب، اونى دا «اوز آلدینا قوییدی. «انكى سارتقا» بر
 تارتاره دیب، «بر اویروكدی انكى سارتدك آلدینا سالدی
 آفغوردی باقراپكه ك آرتاره دیب، آفغوردی اینفا سالب آلبدی.
 سوندا سارتدار: «آتاب، آتاب آلدی؛ ناتاغا اردك اوله سی
 آدال ایکەن» دیبیدی.

بالالق کوی.

جاز بولسا، آیران قویب آلب چلهك،
 سوکیتان قوزیچینگ ایرسهك کیرهك.

دالادا قودا ءتوسب، كويەد بولب
 توى قلب تىك قوربيغا بىرسەك كىرەك.
 نوقتالاب ءبر قوزىنى ءمنب آلب
 قورالاب اوزگەلەرن اويگە بارب؛
 قايغىرب قاباق جاوب، زلدەنەنز.
 رىنى مالچىداى - آق ماسكەناب.
 سويەدى سوندا چىچە بىندەن كىلب،
 آكە آيتار: «چراغم» دىب، چىندەن كىلب؛
 «تاراغم قوزى باغب كىلدى غوى» دىب؛
 قاباق مېن چىچەسىلار قاتق بىرب.

آلتىدا بىم الله دىب، منگزدى آتقا،
 توى استەب، اىتن آسب. قلب بوتقا؛
 قالىتب تاراتچىداى قوروانچ قىب،
 جىنكەنى آنا آنانگ ءبر مرادقا
 اىل كوچسە چىچە بايغوس ءجورجىيەلەب
 جورمەيدى، بوتابولسا هيچ توتەلەب،

چىڭ جالبا، اينىڭ قىسك، توقم جىرتق
 نوسەمز آندان آرەڭ سوندا ايركەلەب
 بولغان سوڭ تاغم بىكب جلفى آيداسدق،
 قولندى اولكەندەرمىن مېر بايلاسدق
 جىلدىن چىغا قاچقان قولن بولسا،
 *ايت قوسب اوران سالب آينغايلاسدق.

